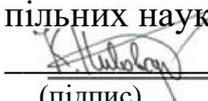

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
08 липня 2015 року № 152-Н
Форма № П-2.04

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри педагогіки та суспільних наук

(підпис) доц. Пивоварська К.К.
15 червня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ з навчальної дисципліни

«Філософія науки і методи наукових досліджень»

для здобувачів вищої освіти за ступенем доктора філософії
спеціальності 073 Менеджмент

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія науки та методи наукових досліджень» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри педагогіки та суспільних наук
Протокол від 15 червня 2024 року № 10.

ПОЛТАВА 2024

Укладач : Усанов Ігор Вікторович к. філос. н., доцент кафедри педагогіки та суспільних наук Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-наукової програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» ступеня доктора філософії

Л.М. Шимановська-Діанич
15 червня 2024 року

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	6
Розділ 2. Робочий графік навчальної дисципліни на семестр.....	6
Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни.....	8
Розділ 5. Самостійна робота	11
Розділ 6. Методики активізації процесу навчання	11
Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів.....	13
Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу	15
Розділ 9. Інформаційне-методичне забезпечення... Помилка! Закладку не визначено.	

Вступ

Сучасний етап розвитку вищої професійної освіти у вищих навчальних закладах України характеризується кардинальними змінами у системі гуманітарної підготовки студентів. Гуманізація освіти спрямована на інтелектуальний, естетичний та моральний розвиток особистості, підвищення рівня освіченості майбутнього спеціаліста, що є важливою умовою його професійного самовизначення у подальшій трудовій діяльності.

Навчальна дисципліна " «Філософія науки і методи наукових досліджень» є важливою ланкою у циклі базової підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня "доктор філософії". Філософія науки – самостійна галузь філософських досліджень, яка відокремилась від теорії пізнання в середині ХХ століття. Головне завдання філософії науки – виявлення соціальної та культурної обумовленості наукового знання, його залежності від позанаукових або навіть позараціональних критеріїв. Ця галузь філософії має велику теоретичну і практичну значущість для студентів (аспірантів), які здобувають освітньо-науковий ступінь "доктор філософії", що дозволяє випускникові активно включатися в педагогічну, управлінську, технічну, технологічну та наукову діяльність.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Філософія науки і методи наукових досліджень»: ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами філософії наукового пізнання, формування знань у галузі філософії і методології науки, знайомство з практичним застосуванням науково-методологічних знань у майбутній професійній діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: поглиблення, розширення, інтеграція знань з дисципліни; ознайомлення з основними напрямками та актуальною проблематикою філософії науки, а також, понятійним апаратом методології науки; систематизація знання щодо історико-філософського контексту філософії науки як розділу філософії; аналіз особливостей філософії та методології науки як міждисциплінарної галузі; формування культури науковця як складової частини високого рівня професіоналізму.

Предметом навчальної дисципліни є загальні логіко-методологічні закономірності розвитку науки та її соціальні функції у сучасній цивілізації.

Об'єктом навчальної дисципліни є наука як соціальний інститут і засіб отримання об'єктивного, раціонального, вірогідного знання про навколишній світ.

Зміст навчальної дисципліни спрямований на розгляд основних проблем сучасної науки, серед яких питання наукової раціональності, науки як соціокультурного феномена, наукових революцій, наукових картин світу, наукового ідеалу, сучасних методологічних програм і принципів. Програма орієнтує майбутнього фахівця на те, що поряд зі знаннями про об'єкти науки формує знання про методи, принципи, прийоми наукової діяльності, специфічні стилі наукового мислення. Основною метою викладання навчальної дисципліни «Філософія науки і методи наукових досліджень» є формування у здобувачів освіт-

ньо-наукового ступеня "доктор філософії" сучасного наукового світогляду, опанування плюральної методології дослідницьких програм і усвідомлення системно-методологічних (культурних, політичних, соціально-економічних, когнітивно-пізнавальних тощо) проблем, що безпосередньо або побічно пов'язані з прогресом науки і технологій та розвитком техногенної цивілізації в цілому.

Навчальний план з даної дисципліни передбачає проведення аудиторних лекційних і практичних занять, а також вимагає від аспіранта самостійної роботи з основною та додатковою літературою, конспект лекцій, підготовки до практичних занять.

В процесі вивчення конкретних тем курсу використовуються різноманітні форми контролю знань: поточний, підсумковий (екзамен). Основними методами, що активізують пізнавальний процес навчання аспірантів, для вивчення теоретичного матеріалу – проблемні лекції, лекції з використанням презентацій, під час практичних занять – обговорення проблемних завдань та визначення їх актуальності.

Навчальний план з даної дисципліни передбачає проведення аудиторних лекційних і практичних занять, а також вимагає від аспіранта самостійної роботи з основною та додатковою літературою, конспект лекцій, підготовки до виконання практичних занять.

Робочу програму з навчальної дисципліни «Філософія науки і методи наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти за ступенем доктора філософії спеціальності 073 «Менеджмент» розроблено на основі робочих навчальних планів, навчальної програми затвердженої засіданням кафедри педагогіки та суспільних наук протокол №10 «15» червня 2024 р.

1. Опис дисципліни «Філософія науки»

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Філософія науки і методи наукових досліджень»

Характеристика навчальної дисципліни	
1. Кількість кредитів за ECTS	5
2. Кількість модулів:	2.
3. Варіативна у відповідності до навчального плану	
4. Курс:	1.
5. Семестр:	1.
6. Годин: – 120.	
- лекції:	20
- практичні заняття:	16
- самостійна робота:	84
- вид підсумкового контролю:	екзамен
- кількість годин на тиждень:	3.6
- ПМР-2	

Розділ 2. Робочий графік навчальної дисципліни на семестр

Таблиця 2. Робочий графік навчальної дисципліни «Філософія науки і методи наукових досліджень» на 1 семестр 2022-2023 навчального року для здобувачів вищої освіти за ступенем доктора філософії спеціальності 073 «Менеджмент»

Вид навчального заняття	Тижнів, годин															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Аудиторне – 50 год., у т.ч.:	6	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	8		
– лекція 20 год.	4		2		2		2		2		2		2	4		
– практичне 30 год.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4		
2. Самостійна робота студента – 100 год., у т.ч.:	2	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	2		
– виконання домашніх завдань – 24 год.		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			
– підготовка до практичних занять – 76 год.	2	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	2		
3. Проведення поточної модульної роботи							+							+		
5. Форма контролю:																
– екзамен																+

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ З РОЗПОДІЛОМ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни «Філософія науки і методи наукових досліджень»

№ з/п	Назва модуля (розділу), теми	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні заняття		позааудиторні заняття
			лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1. Наука як соціокультурний феномен					
1	Тема 1. Особливості філософського та наукового світогляду.		2	2	10
2	Тема 2. Міфологія і наука від давніх часів до сучасності		2	-	10
3	Тема 3. Генезис та еволюція науки		2	2	10
4	Тема 4. Наука як соціальний інститут. Соціологія та культурологія науки		2	-	10
5	Тема 5. Соціокультурна детермінація наукового та технологічного знання (економічні науки)		2	2	10
Модуль 2. Методологія науки					
6	Тема 6. Логіка й методологія науки		2	2	10
7	Тема 7. Гносеологія та епістемологія		2	2	10
8	Тема 8. Онтологія науки		2	-	10
9	Тема 9. Еволюційна епістемологія (динаміка та закономірності зростання наукового знання)		2	2	2
10	Тема 10. Філософія науково-технічного розвитку		2	2	2
Разом		120	20	16	84

Розділ 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни

Таблиця 4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Філософія науки і методи наукових досліджень», яка викладається для підготовки докторів філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент»

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми семінарського, практичного і лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
Модуль 1. Наука як соціокультурний феномен				
Тема 1. Особливості філософського та наукового світогляду План 1. Філософія і наука в духовній практиці людини. 2. Особливості людського ставлення до світу. 3. Характеристика світогляду. 4. Співвідношення філософії, релігії, науки.	2	<i>Практичне заняття 1.</i> 1. Філософія і наука в духовній практиці людини. 2. Особливості людського ставлення до світу. 3. Характеристика світогляду. 4. Співвідношення філософії, релігії, науки.	2	1,2,3,4,5,6,11, 16,17,31,33
Тема 2. Міфологія і наука від давніх часів до сучасності План 1. Символічний характер міфу 2. Наука в контексті міфології 3. Бруно, Ньютон і Декарт як перші міфотворці науки	2	<i>Практичне заняття 2.</i> 1. Символічний характер міфу 2. Наука в контексті міфології 3. Бруно, Ньютон і Декарт як перші міфотворці науки	2	2,3,4,6,11, 16,17,28,31,36
Тема 3. Генезис та еволюція науки План 1. Періодизація розвитку науки 2. Пранаука та наука у власному значенні слова. Дві стратегії породження знань 3. Загальний огляд розвитку науки. Дослідницька програма співвідношення науки та технології в історії 4. Історія формування типів наукової раціональності та методології наукового пізнання (на прикладі соціоекономічних дисциплін)	2	<i>Практичне заняття 3.</i> 1. Періодизація розвитку науки 2. Пранаука та наука у власному значенні слова. Дві стратегії породження знань 3. Загальний огляд розвитку науки. Дослідницька програма співвідношення науки та технології в історії 4. Історія формування типів наукової раціональності та методології наукового пізнання (на прикладі соціоекономічних дисциплін)	2	1,2,3,4,6,7,8,11, 17,28,31,36
Тема 4. Наука як соціальний інститут. Соціологія та культурологія науки План 1. Теоретичні засади визначення статусу науки у системі соціальних інститутів сучасного суспільства 2. Організація та еволюція наукового етосу 2.1. Етос Мертона (етос класичної науки) 2.2. Сучасна (постакадемічна) наука і науковий етос	2	<i>Практичне заняття 4.</i> 1. Теоретичні засади визначення статусу науки у системі соціальних інститутів сучасного суспільства 2. Організація та еволюція наукового етосу 2.1. Етос Мертона (етос класичної науки) 2.2. Сучасна (постакадемічна) наука і науковий етос	2	2,3,4,5,6,7,8,11, 16,17,28,31, 32,36
Тема 5. Соціокультурна детермінація наукового та технологічного знання (економічні науки) План 1. Тематичний аналіз науки 2. Основні механізми сполучної еволюції культури та наукового пізнання 3. Конвергентні інформаційні технології (технології керованої еволюції) та ево-	2	<i>Практичне заняття 5.</i> 1. Тематичний аналіз науки 2. Основні механізми сполучної еволюції культури та наукового пізнання <i>Практичне заняття 6.</i> 1. Конвергентні інформаційні технології (технології керованої еволюції) та еволюційне майбутнє лю-	4	2,6,7,8,10,11,13, 24,28,31, 32,36

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми семінарського, практичного і лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
люційне майбутнє людини 4. Психологія наукової діяльності		дини 2. Психологія наукової діяльності		
Модуль 2. Методологія науки				
Тема 6. Логіка й методологія науки План 1. Наукове знання як система, що розвивається. Психофізіологічна проблема 2. Різноманіття формальних типів та рівні організації наукового знання 3. Структура теоретичного знання	2	<i>Практичне заняття 7.</i> 1. Наукове знання як система, що розвивається. Психофізіологічна проблема 2. Різноманіття формальних типів та рівні організації наукового знання 3. Структура теоретичного знання	2	2,3,4,5,6,7,8,11, 24, 27, 32, 36
Тема 7. Гносеологія та епістемологія План 1. Проблема істини та її критеріїв у епістемології. Варіанти вирішення 2. Практика наукового дослідження як переходу від емпіричного (наукових фактів) до наукової теорії. Природничі наукові дисципліни 2.1. Гіпотетико-дедуктивний метод створення наукової теорії, можливості і межі його застосування 2.2. Наукова теорія. Класифікація, складові та логічна структура 2.3. Верифікація і фальсифікація наукових гіпотез як спосіб встановлення їх достовірності та обґрунтованості 2.4. Теоретичні моделі та схеми генерації наукових гіпотез. Абдукція і екстраполяція 3. Практика наукового дослідження в гуманітарних дисциплінах. Герменевтика і структуралізм 4. Специфіка соціоекономічного пізнання 4.1. Об'єкт і суб'єкт соціоекономічного пізнання. Цілі економічного дослідження 4.2. Стадії формування соціоекономічної теорії 4.3. Соціоекономічне знання як частина економічної культури 4.4. Стратегія керування знаннями 4.5. Моделювання в соціоекономічному пізнанні	2	<i>Практичне заняття 8.</i> 1. Проблема істини та її критеріїв у епістемології. Варіанти вирішення 2. Практика наукового дослідження як переходу від емпіричного (наукових фактів) до наукової теорії. Природничі наукові дисципліни 2.1. Гіпотетико-дедуктивний метод створення наукової теорії, можливості і межі його застосування 2.2. Наукова теорія. Класифікація, складові та логічна структура 2.3. Верифікація і фальсифікація наукових гіпотез як спосіб встановлення їх достовірності та обґрунтованості 2.4. Теоретичні моделі та схеми генерації наукових гіпотез. Абдукція і екстраполяція <i>Практичне заняття 9.</i> 3. Практика наукового дослідження в гуманітарних дисциплінах. 3.1. Герменевтика і структуралізм <i>Практичне заняття 10.</i> 4. Специфіка соціоекономічного пізнання 4.1. Об'єкт і суб'єкт соціоекономічного пізнання. Цілі економічного дослідження 4.2. Стадії формування соціоекономічної теорії 4.3. Соціоекономічне знання як частина економічної культури 4.4. Стратегія керування знаннями 4.5. Моделювання в соціоекономічному пізнанні	6	2,3,4,5,6,7,8,11, 24,25,26,34
Тема 8. Онтологія науки План 1. Дуалістична інтерпретація змісту категорії "онтологія науки" 2. Категорії "причинність" та "детермінізм" в онтології науки 3. Субстанція, енергія та інформація як складові сучасної наукової картини світу, що розвивається. Системи, що самоорганізуються 4. Наукові онтології і наукова картина	2	<i>Практичне заняття 11.</i> 1. Дуалістична інтерпретація змісту категорії "онтологія науки" 2. Категорії "причинність" та "детермінізм" в онтології науки 3. Субстанція, енергія та інформація як складові сучасної наукової картини світу, що розвивається. Системи, що самоорганізуються 4. Наукові онтології і наукова картина світу.	2	2,3,4,6,7,8,13, 16,17,28,31, 32,36

Назва модуля (розділу), теми та питання теми (лекції)	Обсяг годин	Назва теми семінарського, практичного і лабораторного заняття	Обсяг годин	Інформаційні джерела (порядковий номер за переліком)
світу.				
<p>Тема 9. Еволюційна епістемологія (динаміка та закономірності зростання наукового знання)</p> <p>План</p> <p>1. Особливості й парадокси процесу наукового пізнання</p> <p>2. Моделі еволюції (зростання) наукового знання</p> <p>2.1. Еволюційно-епістемологічна модель зростання наукового знання Карла Поппера</p> <p>2.2. Модель науково-дослідницької програми Імре Лакатоса (Лакатоша)</p> <p>2.3. Модель мережевої організації теоретичного знання Лоуренса (Ларрі) Лаудана</p> <p>2.4. Дисциплінарно-парадигмальна модель організації та еволюції науки Т. Куна</p> <p>2.5. Модель епістемі Мішеля Фуко</p> <p>2.6. Модель концептуальних популяцій Стівена Тулміна</p> <p>2.7. Модель епістемологічного анархізму Пола Фейрабенда</p> <p>3. Соціологічні моделі еволюції науки (теоретична соціологія науки)</p> <p>3.1. Проблемно-трансдисциплінарна модель (Mode-1 і Mode-2) еволюції наукового знання Х. Новотні та Майкла Гіббонса.</p> <p>3.2. Нелінійна коеволуційна модель інноваційного розвитку ("потрійна спіраль") Г. Іцковіча та Л. Ледейдорфа.</p> <p>4. Постакадемічна фаза еволюції науки та механізм соціальної детермінації процесу наукового пізнання</p>	2	<p><i>Практичне заняття 12.</i></p> <p>1. Особливості й парадокси процесу наукового пізнання</p> <p>2. Моделі еволюції (зростання) наукового знання</p> <p>2.1. Еволюційно-епістемологічна модель зростання наукового знання Карла Поппера</p> <p>2.2. Модель науково-дослідницької програми Імре Лакатоса (Лакатоша)</p> <p>2.3. Модель мережевої організації теоретичного знання Лоуренса (Ларрі) Лаудана</p> <p>2.4. Дисциплінарно-парадигмальна модель організації та еволюції науки Т. Куна</p> <p>2.5. Модель епістемі Мішеля Фуко</p> <p>2.6. Модель концептуальних популяцій Стівена Тулміна</p> <p>2.7. Модель епістемологічного анархізму Пола Фейрабенда</p> <p><i>Практичне заняття 13.</i></p> <p>3. Соціологічні моделі еволюції науки (теоретична соціологія науки)</p> <p>3.1. Проблемно-трансдисциплінарна модель (Mode-1 і Mode-2) еволюції наукового знання Х. Новотні та Майкла Гіббонса.</p> <p>3.2. Нелінійна коеволуційна модель інноваційного розвитку ("потрійна спіраль") Г. Іцковіча та Л. Ледейдорфа.</p> <p><i>Практичне заняття 14.</i></p> <p>4. Постакадемічна фаза еволюції науки та механізм соціальної детермінації процесу наукового пізнання</p>	6	2,3,4,6,7,8,13, 16,17,28,31, 32,36
<p>Тема 10. Філософія науково-технічного прогресу</p> <p>План</p> <p>1. «Техніка»: витоки та еволюція поняття.</p> <p>2. Технологічний детермінізм та інформаційні технології.</p> <p>3. Вплив техніки на науку і природу.</p> <p>4. Людина в технологічній реальності.</p> <p>5. Техніка і суспільство: концепції розвитку та функціонування техніки</p>	2	<p><i>Практичне заняття 15.</i></p> <p>1. «Техніка»: витоки та еволюція поняття.</p> <p>2. Технологічний детермінізм та інформаційні технології.</p> <p>3. Вплив техніки на науку і природу.</p> <p>4. Людина в технологічній реальності.</p> <p>5. Техніка і суспільство: концепції розвитку та функціонування техніки</p>	2	2,3,4,6,7,8,11, 16,17,28,31, 32,36
Всього, годин	20	–	30	–

Розділ 5. Самостійна робота

Види та форми самостійної роботи з навчальної дисципліни «Виконання проєктів»:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних);
- виконання практичних робіт протягом семестру;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни;
- підготовки і виконання завдань, передбачених програмною практичною підготовки;
- участь у роботі наукових та науково-практичних конференцій, семінарів, олімпіад;
- поглиблене вивчення матеріалу.

В залежності від виду та форми самостійної роботи аспірантів застосовуються такі засоби контролю:

- поточний контроль виконаних практичних завдань;
- поточний контроль засвоєння матеріалу практичних завдань на основі відповідей на питання, повідомлення, доповіді;
- стаття, тези виступу за підсумками навчальної та науково-дослідної роботи.

Розділ 6. Методики активізації процесу навчання

Основними методиками, що активізують наукову та навчально-пізнавальну діяльність аспірантів при вивченні дисципліни:

- під час вивчення теоретичного матеріалу – проблемні лекції, лекції з використанням презентацій;
- під час виконання практичних занять: індивідуалізація завдань та методика їх викладення.

Методи навчання з дисципліни «Філософія науки і методи наукових досліджень».

Метод навчання – це особлива форма організації навчального процесу і подачі матеріалу. Метод відрізняємо від прийому. Прийом навчання – це лише частина методу, окремий вид роботи викладача зі здобувачами освіти. Сукупність прийомів і технік певного типу - це методика викладання.

При вивченні здобувачами освіти рівня доктор філософії з дисципліни «Філософія науки» використовуємо наступні методи системного підходу організації та проведення занять:

Методи за джерелом подачі і сприйняття навчальної інформації:

- **словесний:** – лекція, розповідь, консультація, бесіда, інструктаж;
- **наочності:** – демонстрація, ілюстрування, спостереження;
- **практичний:** практична робота, конспект, підготовка тез, підготовка презентації, реферату, статті, тез, есе, дослідна, лабораторна робота робота.

Методи за логікою передачі і сприймання навчальної інформації :

аналітичний передбачає мисленеве або практичне розкладання цілого на частини з метою виокремлення суттєвих ознак цих частин;
синтетичний – передбачає теоретичне або практичне поєднання виділених аналізом елементів чи властивостей предмета, явища в одне ціле;
індуктивний – передбачає узагальнення, від часткового до загального;
дедуктивний - забезпечує перехід від загального до часткового, процес переходу від припущень, посилянь до їх наслідків.

Методи за характером пізнавальної діяльності (ступенем самостійності мислення):

- **пояснювально-ілюстративний:** повідомлення готової інформації різними засобами (словесними, наочними, практичними) та усвідомлення і запам'ятовування цієї інформації – розповіді, вправи, бесіди з опорою на засвоєння правила, практичної роботи на застосування знань, законів та ін.;
- **репродуктивний:** відтворення за визначеним алгоритмом – переказ прочитаного, вправи за зразком, робота з книгою, аналіз таблиць, моделей за певним правилом;
- **частково-пошуковий** : певні елементи знань повідомляє педагог, а частину здобувачі освіти здобувають самостійно, відповідаючи на поставлені запитання чи розв'язуючи проблемні завдання - евристична бесіда, коментована вправа з формулюванням висновків, творча вправа, лабораторна чи практична роботи та ін.;
- **дослідницький:** передбачає творче застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку - спостереження, пошук висновків, під час роботи з книгою, письмової вправи з доведенням закономірності, практична і лабораторна роботи (дослідження законів розвитку);
- **проблемного викладу** - постановка проблеми і визначення шляхів її розв'язання під час використання наочних методів проблемно-пошукового типу і проблемно-пошукових вправ.

За системним підходом до навчального процесу:

- **стимулювання і мотивації** - пізнавальні вправи, ігри, навчальні дискусії, створення ситуації інтересу до навчання, створення емоційно-моральних ситуацій. створення ситуації новизни, актуальності; аналіз прикладів з життя; створення ситуації успіху;
- **контролю і самоконтролю** метод регулює контрольно-регулятивну функцію, не відокремлюючи контроль від навчального процесу: усного контролю, письмового контролю, лабораторного контролю,
- **самостійної роботи вдома:** самостійна робота без контролю викладача
- **робота під керівництвом викладача:** самостійна робота в аудиторії.

Інтегровані методи: сукупність послідовних та взаємопов'язаних дій, спрямованих на формування цілісної картини на основі об'єднання навчального матеріалу з різних галузей

- **метод проєктів** - спрямований на отримання здобувачами освіти знань у тісному зв'язку з реальною життєвою практикою, формування специфі-

чних умінь і навичок завдяки системній організації проблемно-орієнтованого навчального пошуку.

- **тренінгові методи** – інтерактивні методи навчання, націлені на усвідомлення нових знань, орієнтовані на відпрацювання й закріплення ефективних моделей поведінки та практичне застосування отриманих знань, максимально активуючи учасників до взаємообміну досвідом та використання ефективної групової взаємодії.

Розділ 7. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів

Об'єктом контролю є: робота аспірантів на лекціях, практичних заняттях, якість та своєчасність виконання індивідуальних і домашніх завдань, модульних робіт.

Контрольні заходи здійснюється науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль.

Під час проведення лекції застосовуються такі методи поточного контролю:

- дискусійне обговорення проблемних питань з теми лекції та практичних занять.

Поточний контроль виконання аспірантами індивідуальних і домашніх завдань здійснюється за допомогою перевірки науково-педагогічним працівником результатів освоєного матеріалу тем.

Поточний контроль, який застосовується під час проведення поточних модульних робіт.

Успішність аспірантів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюються за допомогою національної шкали оцінок, 100 – бальною шкалою, шкали ECTS.

З метою мотивації аспірантів до активного та якісного виконання усіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані бали – коефіцієнт мотивації (до 10% від загальної підсумкової оцінки). Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Система поточного та підсумкового контролю знань

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за вид навчальної роботи
Змістовий модуль 1 «Наука як соціокультурний феномен»	
Тема 1. Особливості філософського та наукового світогляду.	Зарах/незарах
Тема 2. Міфологія і наука від давніх часів до сучасності	Зарах/незарах
Тема 3. Генезис та еволюція науки	Зарах/незарах
Тема 4. Наука як соціальний інститут. Соціологія та культурологія науки	Зарах/незарах
Тема 5. Соціокультурна детермінація наукового та технологічного знання (економічні науки)	Зарах/незарах
Поточна модульна робота 1	30
Всього балів за модуль 1	30
Змістовий модуль 2 «Методологія науки»	
Тема 6. Логіка й методологія науки	Зарах/незарах

Тема 7. Гносеологія та епістемологія	Зарах/незарах
Тема 8. Онтологія науки	Зарах/незарах
Тема 9. Еволюційна епістемологія (динаміка та закономірності зростання наукового знання)	Зарах/незарах
Тема 10. Філософія науково-технічного розвитку	Зарах/незарах
Поточна модульна робота 2	30
Всього балів за модуль 2	30
Підсумкове тестування (екзамен)	40
Всього балів за курс*	100

Примітка * Шкала оцінювання результатів навчання, отриманих здобувачем під час вивчення освітньої компоненти/навчальної дисципліни, формою семестрового контролю якої є ПМК (залік), здійснюється на основі оцінювання поточної успішності. Загальна оцінка визначається як сума оцінок за виконання всіх обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт). Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач – 100.

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Виконання проектів»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 7. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни «Виконання проектів»

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна		
	Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	3-15
2. Науково-дослідна	Участь в наукових гуртках, конференціях, круглих столах та інше	10

За додаткові види навчальних робіт аспірант може отримати не більше 30 балів.

Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна оцінка не повинна перевищувати 100 балів.

Розділ 8. Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу

Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office

- Дистанційний курс _ <http://www2.el.puet.edu.ua/asp/course/view.php?id=24>;
- Microsoft PowerPoint;
- Microsoft Word;

Розділ 9. Інформаційне-методичне забезпечення

Основна література:

1. Бабаєв В.М., Пономарьов О.С. Соціальне пізнання: монографія. Х.: ХНУМГ, 2014. - http://www.kpi.kharkv.ua/archive/articles/pnmarev/0_2.pdf
2. Готинян-Журавльова В.В. Методичні вказівки до курсу «Сучасна філософія науки». – Одеса: ОНУ, 2014, 47 с. - <http://philnsf.nu.edu.ua/elb/metdichki/gtinyan/metd1.pdf>
3. Добронравова І. С. Практична філософія науки = Практическая философия науки = Practical philosophy of science: [зб. наук. пр.]. Київ; Суми: Університетська книга, 2017. – <http://www.philsci.univ.kiev.ua/bibli/Ddr-phil-2017.pdf>
4. Кузь О.М., Чешко В.Ф. Філософія науки: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. <http://www.repsitry.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/17865/3/2017%20-%20%D0%9A%D1%83%D0%B7%D1%8C%20%D0%9E%20%D0%9D%2C%20%D0%A7%D0%B5%D1%88%D0%BA%D0%BE%20%D0%92%20%D0%A4.pdf>
6. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / За ред. І. С. Добронравової, О. В. Руденко. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/bibli/Methdl.pdf>
7. Петінова О. Б. Філософія науки: навч. посіб. Одеса, 2018. https://unisprt.edu.ua/sites/default/files/vseDcument/filsfiya_ta_metdliyiya_nauky.pdf
8. Петрушенко В. Л. Філософія і методологія науки: навч. посіб. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2016. <https://vlp.cm.ua/nde/15148>
9. Самардак М.М. Філософія науки. Напрями, теми, концепції – Х.: Парапан, 2014. - <http://arhe.cm.ua/prduct/flsfja-nauki-naprjamitemi-kncerc/>
10. Семенюк Е.С. Філософія сучасної науки і техніки: підручник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2017. <https://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/08/Melnyk60h84-2016-ilvepdf-compressed.pdf>
11. Стежко З.В., Стежко Г.П. та ін. Філософія в короткому викладі. Кропивницький: Вид. 2-е, доп., 2020, - <http://www.samprdav.cm/bks/sell/100460-filsfiia-v-krtkmv-vikladiz>

12. Ханстантинов В.О. Філософські проблеми біології: курс лекцій. – Миколаїв: МНАУ, 2016.
http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2273/1/Khanstantynv_2016.pdf
13. Ханстантинов В. О. Філософія науки: Курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2017.
http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2176/1/Filsfiya_nauky_kurs_lektsiy.pdf
14. Штанько В.І. Філософія і методологія сучасної науки. Підручник Харків: ХНУРЕ, 2017. –
<http://penarchive.nure.ua/handle/document/7072>
15. H. Scientific Methd. The Stanfrd Encyclopedia f Philsphy 2016. -
<http://platt.stanfrd.edu/archives/sum2016/entries/scientific-methd>
16. Wagenknecht S. Empirical Philsphy f Science: Intrducing Qual-itative Methdsint Philsphy f Science. Empirical Philsphy f Science. N.-Y.: SpringerInternatinal Publishing. 2015. Pages 1-10
<https://www.springer.cm/gp/bk/9783319185996>

Додаткова література

31. М. С. Синергетичний світогляд сучасного етапу розвитку світу і людини: монографія / М. С. Гончаренко. - Харків: Панов А. М. [вид.], 2017.
33. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі: монографія / В. Г. Кремень; Акад. пед. наук України. - 3-тє вид. - Київ: Знання, 2018.
36. Онопрієнко В.І., Онопрієнко М.В. Історія, філософія, соціологія науки і технологій: навч. посіб. для магістрантів та аспірантів. – К.: ДП Інформ.-аналіт. агенство, 2014.
<https://stepscenter.rg.ua/wp-content/uploads/2015/11/БК-SZILG-11-07-2014.pdf>